

Scenariusz na uroczystość nadania szkole imienia patrona – Jana Kochanowskiego

Cześć artystyczna

Jan Kochanowski patronem naszej szkoły

Narrator:

Jan Kochanowski poruszał w swej poezji wiele problemów nurtujących współczesnego mu człowieka. Pisał o życiu we wszystkich jego przejawach, śmierci, Bogu, skomplikowanej naturze człowieka.

W wielu utworach poeta głosi afirmację życia, zachęca do korzystania z jego uroków w myśl zasady *carpe diem*. Prawem człowieka jest dążenie do szczęścia, przeżywanie radości płynącej z przemijających chwil. Poeta apeluje jednak o zachowanie umiaru i równowagi duchowej, ponieważ nie da się przewidzieć tego, co przyniesie nam los.

Jan Kochanowski:

U Fortuny to snadnie, ze kto stojąc upadnie
A który był dopiero u niej pod nogami
Patrzajże go po chwili,
A on gardzi nami.

Wszystko się dziwnie plecie
Na tym tu biednym świecie;
A kto by chciał rozumem wszystkiego dochodzić,
I zginie, a nie będzie umiał w to ugodzić.
A nigdy nie zbłądzi,
Kto tak umysł urządzi,
Jakoby umiał szczęście
I nieszczęście znosić,
Temu mężnie wytrzymać, w owym się
Nie wznosić. (Pieśń IX, ks. I)

Człowiek współczesny 1:

Mój świat z białych gałęzi
Uśmiechniętych twarzy
Dzieci oddychających spokojnie przez sen
Tańczących kobiet
Matek gotujących kolację dla bliskich
Mężczyzn zamyślonych nad wyobrażeniem jutra
- mój świat fantastyczny
jest zagrożony marszem starych cieni
burzą popiołu niosącego iskry
Proszę: ocalcie mój świat

uratujcie za wszelką cenę. (A. Zaniewski)

Jan Kochanowski:

Nie porzucaj nadzieje,
Jakoć się kolwiek dzieje...
Nie porzucaj nadzieje...

Narrator:

Kochanowski widział w człowieku jednostkę mającą świadomość własnej wartości, zdolną do tworzenia kultury, odznaczającą się najwyższym stopniem rozwoju psychicznego i społecznego.

Jan Kochanowski:

Nie chciał nas Bóg położyć równo z bestyjami:
Dał nam rozum, dał mowę, a nikomu z nami.
Przeto chciejmy wziąć przed się myśli godne siebie,
Myśli ważne na ziemi, myśli ważne w niebie. (Pieśń XIX, ks. II)

Człowiek współczesny 2:

Ten jest prawdziwie wielkim mężem u mnie,
Kto samym sobą kierując rozumnie
Chęci i żądze, gdy jak człowiek czuje,
Nie one jemu, lecz on im panuje.
(K. Węgierski –Do Józefa)

Narrator:

Twórczość Kochanowskiego jest wyrazem patriotyzmu i obywatelskiego zaangażowania. W jego mniemaniu największa cnota człowieka to zdolność poświęcenia się dla ojczyzny. Poeta niejednokrotnie zapewniał, że człowiek może być naprawdę szczęśliwy tylko wtedy, kiedy jest prawdziwym obywatelem i ma na względzie przede wszystkim dobro ojczyzny.

Jan Kochanowski:

A jeśli komu droga otwarta do nieba, tym, co służą ojczyźnie.
Wątpić nie potrzeba, że co im zazdrość ujmie, Bóg nagradzać będzie,
A cnota kiedykolwiek miejsce swe osiedzie.

Służmy pocziwej sławie, a jako kto może,
Niech ku pożytku dobra wspólnego pomoże.
Komu dowcipu równo z wymową dostaje,
Niech szczepi wśród ludzi dobre obyczaje, niechaj czyni porządek, rozterkom
zabiega,
Praw ojczystych i pięknej swobody przestrzega.

Człowiek współczesny 3:

Jesteśmy w miejscu niezwykłym
W Polsce
Lasy historii szumią tu najgłośniej
A my nosimy w sobie tyle wiary i optymizmu
Obok skarg i trosk

Że obcym trudno zrozumieć i przebyć
Rzeki wyjaśnień
Proszę ocalcie mój świat
Uratujcie za wszelką cenę...
Mój świat z białych gałęzi...

(A. Zaniewski)

Jan Kochanowski:

Nie porzucaj nadzieje,
Jakoć się kolwiek dzieje:
Bo nie już słońce ostatnie zachodzi,
A po złej chwili piękny dzień przychodzi.

Narrator:

Twórczość Jana z Czarnolasu stała się najpełniejszą syntezą nowożytnych, przełomowych dążeń epoki renesansu. Uzyskała nieśmiertelność, zgodnie z przywilejem przysługującym tylko największym twórcom. Poeta miał świadomość własnej wartości, o czym pięknie pisał:

Jan Kochanowski:

Nie będą tedy moje czułe noce bez zapłaty;
A co mi za żywota ujmie czas dzisiejszy,
To po śmierci nagrodzi z lichwą wiek późniejszy.
I opatrzył to dawno syn pięknej Latony,
Że moich kości popiół nie będzie wzgardzony.

(Muza)

Narrator:

Spełniły się przewidywania poety, który wybiegał ponad horyzonty swej epoki. W swoich utworach głosił bowiem wartości uniwersalne, propagował humanistyczne ideały i filozofię bliską wielu ludziom. Nakazywał umiejętnie korzystać z radości życia, cieszyć się „statecznym” szczęściem, rozumnie znosić przeciwności losu i zawsze nosić w sobie nadzieję na lepsze jutro.

Jan Kochanowski:

Nie porzucaj nadzieje,
Jakoć się kolwiek dzieje:
Bo nie już słońce ostatnie zachodzi,
A po złej chwili piękny dzień przychodzi.

Oprac. Sylwia Frania